

det Levende, og Eiendommene det Døde, og Alt, hvad der er forskjelligt fra Personerne, er kun til for Personernes Skyld og dreier sig om dem. Men naar den ærede Minister udtalte sig saaledes, at han sagde, at dette Lovforslag indeholdt personlig Beskyttelse for en vis Samfundsklasse, siger jeg, at det gjør det ikke; det er ikke personlig Beskyttelse for en vis Samfundsklasse, som dette Lovforslag fordrer, men det fordrer, at der gives en vis Samfundsklasse de bestemte Rettigheder, som den til hele Samfundets Vel har Krav paa, og som det er godt, at den faar. Som min ærede Medforslagsstiller yttrede i sit Foredrag i Dag, er det en almindelig økonomisk Regel, at Skal Landbruget trives, skal overhovedet Landvæsenet fremmes, saa Forholdene være ordnede saaledes, at den, der har Noget under sine Hænder, som han skal arbejde med, kan vide, at det, han sætter derpaa, de Omkostninger, han gjør, det Arbejde, han nedlægger der, ogsaa vil bringe ham Frugt, at han har en sikker Ret til at faae den Frugt deraf, som han har kunnet paaregne. Naar dette ikke er Tilfældet, men en Bruger af en saadan Jord og et saadant Hus sidder saa usikkert, at han til enhver Tid med kort Varjel kan siges ud, er det ham umuligt at anvende Noget derpaa, han kan ikke sætte Noget derpaa, for han veed ikke, om han kan faae det igjen, om det er ham, der kommer til at nyde Frugten deraf. Det er et økonomisk Tab, og statsøkonomisk Tab, om den ærede Minister foretrækker det Udtryk, at saadant ikke kan ske. Det er jo en Sætning, som er kjendt i alle Lande, at det, som skal bringe Noget til at arbejde, og da navnlig, hvor det dreier sig om Landbrug og om, hvad dermed staar i Forbindelse, er dette, at den, som sætter sit Arbejde og den Kapital — den være stor eller lille — han har, ind derpaa, ogsaa har Udfigt til og er garanteret at komme til at høste Frugten deraf. Det blev ogsaa betonet forrige Gang, tror jeg, fra min Side og vistnok under fuldstændig Tilslutning fra min ærede Medforslagsstillers Side, at dette er ikke alene til Gavn for dem, Lovforslaget her angaar, for Husmænd og Indsiddere, men ogsaa for dem, der eie den paagjældende Eiendom og Jord, fordi de faae den forbedret, og den falder tilbage i forbedret Tilstand til dem i sin Tid. Ogsaa de vinde derved, og derfor kan den ærede Minister ikke sige, at dette er et Lovforslag om personlig Beskyttelse for en vis Samfundsklasse; det er det ikke, det er et Lovforslag, som er til Gavn for begge, som have Part i disse Eiendomme, baade for Eieren og for Brugereren.

**Ordføreren for Forslagsstillerne** (D. Christensen): Da Udvalgsbetænkningen ligger offentlig for her i Thinget, saa kunde det maaske være paa sin Plads, at jeg her oplæser 3—4 Linier af den Betænkning, der er afgiven af Udvalget, og nærmere ophjser, hvorfra disse Linier ere fremkomne, nemlig fra det ærede Mindretal i Udvalget. Med den ærede Formands Tilbedelse skal jeg, for at de Herrer allesammen kunne høre det, læse dem op: „Det er imidlertid i Udvalget blevet paastaet, at det paa nogle Steder skal være Tilfældet, at Eierne af Huse formaar Leiere til enten at foretage større Hovedreparationer eller helt at ombygge Husene af Nyt, medens Eieren dog forbeholder sig Ret til halvårlig Opfigelse. Derved sættes Leieren unøgtelig i en saa ugunstig Stilling, at der turde være Anledning for Lovgivningsmagten til at skride ind derimod.“ Naar der siges „halvårlig Opfigelse“, veed vi alle, at det kun kan ske en Gang om Aaret, nemlig til 1ste Mai. Det kan jo have sine Styggelider her at fremdrage bestemte Tilfælde. Jeg er jo for Resten i det Tilfælde, at jeg har fremsat Udtalelser her i Folkethinget, hvis Rigtighed jeg har kunnet bevise for Domstolene og ved Vidnesbyrd og ved Ed faaet bekræftet, at det ikke alene var saa galt, som jeg jagde her, men 10 Gange saa galt. De Herrer maa nu vide, at det er en mindre behagelig Ting at maatte godtgjøre Skigt, men jeg har gjort det. Det forholder sig ligesaa her, men jeg skal ikke sty at udtale, hvor det er, thi det er ikke enestaaende Tilfælde, det veed jeg med Sikkerhed. Jeg skal kun sige, hvad der er almindelig Praxis paa Ballø Stift, hvor jeg er født og baaren og nøie kjendt. Der er Forholdet nu absolut saaledes, at den ærede Stiftsforvalter, Statsraad Jinsen, som er Lederen der paa Stiftet — det vil sige for den stedlige Styrelse — lader alle Leiekontrakter skrive saaledes, at de Bedkommende kunde siges op til 1ste Mai. Det forholder sig nu i Regelen saaledes — jeg taler ikke om Undtagelser, thi der bliver jo ogsaa solgt Huse derude — at Stiftsforvalteren kommer og siger: „Ja, Du kan faae Lov at bygge paa de to—tre Tønder Land, men saa bygger Du saadan, som jeg vil have, efter en bestemt Tegning, og saa kan Du maaske faae Sten og Kalk til.“ Derved er saa Alt forbi. Jeg veed Tilfælde paa Ballø Stift, hvor jeg ikke tror, at det er overdrevent, naar jeg siger, at der er bygget Leiehuse, hvor Bedkommende har anvendt omtrent 2,000 Kr. for at bygge et saadant Hus op, og hvor dog Eieren, jeg mener Stiftet, som naturligvis kun er en juridisk og ikke en